

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/111/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320010771
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4320010771.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Jána Vanka a JUDr. Ľubomíry Kubáňovej, v trestnej veci odsúdeného B. Z., pre zločin krádeže podľa § 212 odsek 1, odsek 3 písmeno a/, odsek 4 písmeno b/ Trestného zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného B. Z. proti uzneseniu Okresného súdu Levice z 08.09.2020 sp.zn. 17Pp/16/2020, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 05.11.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného B. Z. **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 odsek 1 písmeno b/, odsek 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného B. Z. (ďalej len „odsúdený“) o podmienkové prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 3T/157/2017 zo dňa 22.03.2018.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody. Podľa názoru súdu I. stupňa odsúdený splnil aj prvú materiálnu podmienku a to, že plnením svojich povinností a správaním počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie, keďže bol päťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa vo všetkých oblastiach plnia priebežne. Jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni a podarilo sa dosiahnuť pozitívne zmeny v jeho hodnotovej orientácii. Súčasne ale nebolo u odsúdeného preukázané splnenie druhej z materiálnych podmienok a to, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti, kde súd posudzoval všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu a tiež, či sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k trestnej činnosti, pre ktorú bol odsúdený. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu a hodnotenia rizika sociálneho zlyhania vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je stredné s poukazom na závažnosť trestnej činnosti, problémy s užívaním návykových látok, absenciu trvalého zamestnania a zlú finančnú situáciu pred výkonom trestu odňatia slobody. Čo sa týka odsúdeným proklamovaného úsilia zamestnať sa po prepustení súd uvádza, že nemožno bez ďalších podkladov zo strany odsúdeného verifikovať údaj, že by odsúdený mohol byť zamestnaný u potenciálneho zamestnávateľa ako ani, že má možnosť sa vrátiť bývať k svojej rodine. Súčasťou takéhoto podania malo byť i preukázanie skutočného záujmu zamestnávateľa o jeho zamestnanie a preukázanie schopnosti odsúdeného kryť náklady svojho živobytia po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. K vykonaniu takýchto dôkazov však súd nepristúpil, pretože mu neboli predložené a úlohou súdu nie je riešiť zlyhanie procesnej strany. Súd I. stupňa dospel k takémuto záveru aj s poukazom na odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že

odsúdený sa opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti, a to prevažne majetkového charakteru, ale aj drogovej trestnej činnosti, zdôraznil, že odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6PP/108/2016 dňa 30.06.2016 so skúšobnou dobou 4 roky, kde doposiaľ nebolo rozhodnuté o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, napriek tomu, že rozsiahlej pokračovacej trestnej činnosti vo veci OS Bratislava III sp. zn. 3T/157/2017 sa dopúšťal necelý rok po podmiennečnom prepustení. Neobstojí preto tvrdenie odsúdeného, že počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia viedol viac-menej riadny život, keď za trestné činy počas skúšobnej doby bol už aj právoplatne odsúdený. Z uvedeného teda vyplýva, že odsúdený porušil podmienky podmiennečného prepustenia, pričom sa očakávalo, že počas skúšobnej doby bude viesť riadny život občana a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu, čo sa nenaplnilo. Okrem uvedeného, súd I. stupňa konštatoval, že u viacnásobných recidivistov, ktorí sa opakovane dopúšťajú závažnej alebo druhovo totožnej trestnej činnosti, ich osobnostné narušenie poskytuje iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili. Súd I. stupňa na základe uvedeného dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že povedie riadny život v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia a nebude pokračovať v trestnej činnosti a má za to, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody až do riadneho skončenia výkonu uloženého trestu.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, podal odsúdený sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil tým, že si je vedomý doterajšieho spôsobu života a trestnej minulosti. Podmienky podmiennečného prepustenia sa týkajú výkonu trestu a nie predchádzajúcich odsúdení, pričom inštitút podmiennečného prepustenia má pôsobiť stimulujuco a dávať odsúdenému nádej na skrátenie trestu, ak sa bude riadne správať. Súd rozdelil materiálne podmienky na dve, pričom zákon dáva len jednu a predpoklad vedenia riadneho života má plynúť z polepšenia sa vo výkone trestu. Neexistuje iná okolnosť, od ktorej sa dá konštatovať polepšenie ako predchádzajúci život odsúdeného. Súd rovnako konštatuje pozitívnu zmenu v hodnotovej orientácii. Ďalej súd vyvracia len svoje vlastné výroky, výrokmi im odporujúcimi. Súd vydáva identické odôvodnenia, resp. dôvody identicky tzv. univerzálnym dôvodom - všetky zamietavé rozhodnutie opierajúc sa o minulosť a rozhoduje na základe skutočností, ktoré nie sú predmetom žiadosti. Vytýka súdu I. stupňa, že prekročil zákonom stanovenú hranicu pre rozhodnutie o žiadosti o podmiennečné prepustenie, keď mal rozhodnúť v čase najneskôr do šesťdesiatich dní. Vo svetle nedávných udalostí dúfal, že súd aj v jeho prípade rovnako striktnie dodrží ustanovenie zákona, ako v prípade pána N. a rozhodne podľa zákonom stanovených noriem bez predsudkov z trestnej minulosti. Rovnako svoju žiadosť podával z dôvodu zhoršujúceho sa zdravotného stavu jeho matky, ktorá stráca mobilitu. Súd si neuvedomuje, že nie výkon trestu, ale životné udalosti a príležitosti ovplyvňujú ďalší život človeka, rovnako ani fakt, že k zmene môže prísť v akomkoľvek čase a po akejkoľvek dobe. Ďalšie smerovanie života odsúdeného sa nedá hľadať iba v jeho minulosti. Osobne je presvedčený o tom, že v jeho ďalšom živote nebude priestor pre trestnú činnosť.

Krajský súd ako súd nadriadený, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu prvého stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie požadovanej ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona, sú opodstatnené, a to z tých istých dôvodov, ktoré vyplývajú z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré je v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje. Dodáva, že polepšenie odsúdeného vo výkone trestu plnením povinností a jeho správaním musí súd hodnotiť komplexne, ako aj s ohľadom na osobu odsúdeného, tak aj na povahu spáchaného činu, teda či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy a zmeny v hodnotovej orientácii, že sa zbavil charakterových čŕt a pohnútok, ktoré ho viedli k páchaniu trestnej činnosti. Pokiaľ sa odsúdený trestnej činnosti dopúšťa opakovane, nepreukazuje tak kritický postoj k jej páchaniu. Krajský súd sa stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že v prípade odsúdeného nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a to poukazujúc práve na úvahy súdu I. stupňa, pričom nesplnenie tejto materiálnej podmienky neodôvodňuje výlučne iba predchádzajúce podmiennečné prepustenie odsúdeného z v minulosti vykonávaného trestu, ale v tejto súvislosti aj skutočnosť opakovania páchania trestnej činnosti

a preto je aj podľa názoru nadriadeného súdu nevyhnutné, aby odsúdený vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím, aby naňho tak naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. K ďalším sťažnostným námietkam odsúdeného krajský súd udáva, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bola odsúdená osoba automaticky prepustená po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená osoba povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej osoby, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie. Predpokladom pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je okrem splnenia formálnej podmienky a to výkonu určenej časti trestu odňatia slobody, kumulatívne splnenie dvoch materiálnych podmienok, pričom jednou z materiálnych podmienok je plnenie povinností a správanie vo výkone trestu odňatia slobody, ktorým odsúdený preukazuje polepšenie a druhou materiálnou podmienkou je dôvodný predpoklad, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Práve táto druhá materiálna podmienka, pričom krajský súd pripomína, že musí ísť o kumuláciu týchto podmienok, čiže nie je možné vybrať si jednu z určených podmienok, u odsúdeného splnená nebola. V osobe odsúdeného ide o špeciálneho recidivistu, ktorý opakovane a sústavne v priebehu niekoľkých rokov páchal majetkovú trestnú činnosť a nezostalo nepovšimnuté zo strany krajského súdu, že odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že skutky, za ktoré si teraz vykonáva trest odňatia slobody nespáchal v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, avšak z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava 3 vyplýva, že tieto skutky páchal práve v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, pretože ide o skutky, ktorých sa dopustil v období mesiacov marec a máj roka 2017, pričom podmienené prepustenie z výkonu predchádzajúceho trestu odňatia slobody bol dňa 30.06.2016 a bola mu určená skúšobná doba 4 roky.

K námietkam odsúdeného o nedodržaní lehoty ustanovenej v § 415 odsek 4 Trestného poriadku krajský súd udáva, že toto ustanovenie Trestného poriadku síce určuje lehotu na rozhodnutie o podanom návrhu najneskôr do lehoty šesťdesiatich dní od jeho doručenia, avšak je potrebné uviesť, že ide o lehotu poriadkovú, s nedodržaním ktorej zákon nespája žiadny následok, napríklad v podobe okamžitého prepustenia odsúdeného z výkonu uloženého trestu. Lehota určená týmto ustanovením Trestného poriadku bola určená najmä z toho dôvodu, aby podmienené prepustenie nestratilo svoj význam, najmä pri krátkodobých trestoch odňatia slobody a preto sa ustanovila lehota, v ktorej musí súd o návrhu rozhodnúť. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v prípade odsúdeného nejde o krátkodobý trest odňatia slobody, pretože výkon uloženého trestu mu končí dňa 06.05.2021. V konečnom dôsledku, ako už krajský súd vyššie uviedol, nedodržanie tejto lehoty nemá za následok prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody aj bez splnenia podmienok ustanovenia § 66 Trestného zákona.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Nadriadený súd nezistil žiadne dôvody na zrušenie sťažnosťou napadnutého uznesenia a na iné rozhodnutie o návrhu na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, a preto podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.